

Collecte Kerk in Actie WereldDiaconaat 5 juni 2016

Persoonlijke verhalen

Seksueel geweld onder minderjarigen is een probleem op grote schaal in Guatemala. Meisjes die hiermee te maken hebben gehad, kunnen terecht bij Refugio. Deze partnerorganisatie van Kerk in Actie vangt meisjes op, zorgt voor psychologische ondersteuning en helpt ze om aan een nieuwe toekomst te werken.

'Ik wil mijn verhaal vertellen aan andere meisjes'

Ana Silvia moest als kind al toekijken dat haar vader haar moeder mishandelde. Het gezin bleef alleen achter toen haar vader hen in de steek liet – Ana Silvia was toen 4 jaar oud.

Ook daarna kreeg ze te maken met een aantal ingrijpende gebeurtenissen: toen Ana Silvia 11 was, overleed haar zusje en vier jaar later kon haar moeder

Ana Silvia (op de rug gezien)

niet meer voor haar zorgen vanwege een ernstige ziekte. Ze ging bij haar vader wonen, maar die zorgde niet goed voor haar.

Ana Silvia bracht steeds meer tijd door op straat en kwam in aanraking met mensen die een slechte invloed op haar hadden.

Uiteindelijk belandde ze in een bar waar ze seksueel uitgebuit werd. In maart 2014 redde de politie haar samen met andere meisjes. Na haar redding bracht haar moeder haar naar het ziekenhuis omdat ze vreemd gedrag vertoonde.

Ze werd doorverwezen naar Refugio. Daar kreeg ze de juiste psychologische hulp, zodat ze kon herstellen van haar psychische problemen. Inmiddels woont ze weer bij haar moeder, beiden krijgen begeleiding. Ana Silvia doet een studie aan de universiteit en haalt goede resultaten.

Ze heeft veel aan de tijd bij Refugio gehad, zegt ze: "Ik heb vooral zelfvertrouwen geleerd, ik weet nu waar ik goed in ben." Het belangrijkste om te voorkomen dat meisjes in de prostitutie terechtkomen, is volgens haar dat er tijd en aandacht is voor jongeren. "Ik was bijna altijd alleen thuis. Daardoor was ik vaak op straat en kwam ik op de verkeerde plek terecht."

Ze heeft ervaren hoe belangrijk het is om over haar problemen te kunnen praten. “Ik durfde het niet te vertellen en ik wist niet aan wie. Ik zou graag mijn verhaal vertellen aan andere meisjes en duidelijk maken dat het okay is om het tegen iemand te vertellen als er zoiets met je gebeurt.”

‘Ik hoef me niet te schamen’

Luisa werd op haar zestiende verkracht door haar stiefvader. Hij kwam op een avond de slaapkamer binnen waar ze samen met haar broertjes en zusjes sliep en dreigde haar te vermoorden als ze hier iets over zou zeggen tegen iemand. Luisa bleef angstig en in de war achter en zei niets.

Haar karakter veranderde in de maanden die volgden. Ze werd heel stil en at bijna niets meer. Toen ze op een dag met haar moeder naar een medicijnman ging, ontdekten ze dat ze al zes maanden in verwachting was. Luisa besloot de waarheid te vertellen, maar haar moeder geloofde haar niet. Een van de broertjes, die gezien had wat zijn vader had gedaan, bevestigde haar verhaal echter.

Luisa werd op last van de rechter uit huis geplaatst en vond onderdak in Refugio in Guatemala City, de hoofdstad. Haar familie wilde dat het kindje zou worden geadopteerd, Luisa zelf wist niet goed wat ze moest doen. In het begin was ze erg in de war en somber, na de bevalling leed ze aan een postnatale depressie.

Na een aantal maanden van therapie gaat het veel beter met haar. Ze heeft besloten om haar dochtertje te houden en is heel gemotiveerd om te leren en te strijden voor een goede toekomst voor haar en haar dochter. “Ik voel me thuis hier in de Refugio”, zegt ze. “Ik mis mijn familie, maar ik kan hier wel bij mijn dochter zijn en voor haar zorgen. Het is ook gezellig met de andere meisjes. We hebben hier een dagprogramma met verschillende therapieën, huiswerk, en op vrijdag een culturele avond met muziek of een filmpje.”

Op dit moment krijgt Luisa begeleiding bij het afmaken van haar opleiding en wordt er gezocht naar een familie die een thuis kan zijn voor haar en haar dochter. Ze heeft inmiddels geleerd om te praten over wat ze voelt, vertelt ze. “Sommige meisjes schamen zich voor wat er is gebeurd, maar we leren hier dat het goed is om je uit te drukken en dat we ons niet hoeven te schamen. Het is niet altijd makkelijk, maar ik wil graag vooruitkomen met mijn dochter, wij vormen nu een familie.”

‘We werken eraan dat de meisjes sterk worden’

Karina werkt als psycholoog bij Refugio. Ze vertelt over haar werk: “Als een meisje bij ons komt, zorgen we eerst dat aan haar basisbehoeften is voldaan. Heeft ze bijvoorbeeld nog niet gegeten? Dan zorgen we dat ze wat binnen krijgt. Sommige meisjes komen van ver en als zij aankomen, is het belangrijk dat ze meteen ervaren dat ze op een goede plek terechtgekomen zijn en dat we hen gaan helpen. Het is voor hen ontzettend moeilijk om weg te zijn bij hun familie. Sommige meisjes huilen de eerste dagen aan een stuk door.”

Psycholoog Karina

Sterk

“De meisjes hebben zowel individueel als in groepen therapie. Omdat hun beeld van volwassenen ontzettend is beschadigd, werken we veel in groepen waar de meisjes elkaar helpen. Ze kunnen elkaar het gevoel geven dat er toch een toekomst is, dat zij het ook hebben meegemaakt en dat ze zich beter voelen doordat er hulp is.

Voordat ze beginnen om te verwerken wat er gebeurd is, werken we er eerst aan de meisjes sterk te maken. Zonder emotionele weerstand zouden ze het verwerken niet eens aankunnen. We streven er altijd naar dat een meisje terug kan gaan naar haar eigen familie. Maar dat kan natuurlijk alleen als het veilig is en als de kans op herhaling is uitgesloten.”

Herstel

“Voor de therapie en het herstel staat acht maanden, maar vaak duurt het proces langer. De laatste fase is die van vergeven. Het is vaak niet eens mogelijk om de dader echt te vergeven. Het gaat in de eerste plaats om het vergeven van zichzelf, omdat veel meisjes zich schuldig voelen en zich schamen. Ook streven we naar vergeving van de figuur van de man. Dat is belangrijk omdat ze anders misschien nooit meer een relatie kunnen hebben.

In een training werken we met honden. Hierin gaat het over het herontdekken van lichamelijke en het verkennen en aangeven van grenzen. Wanneer vind je het niet meer leuk en zeg je stop of loop je weg? Alle psychologen en begeleiders zijn vrouw, maar in deze training is de begeleider een man. Daardoor ervaren de meisjes dat er ook mannen zijn die te vertrouwen zijn.”

Kracht

“Een van de oorzaken voor seksueel geweld is dat gezinnen in extreme armoede leven. De kinderen worden teveel alleen gelaten omdat hun ouders werken. Daarom geven we niet alleen begeleiding aan de meisjes, maar ook aan de ouders. In sommige gevallen is een van de ouders zelf schuldig, maar in andere gevallen gaat het om een bekende, zoals een oom of buurman. De ouders krijgen opvoedcursussen waarin ook seksueel geweld ter sprake komt.

De overheid wil het liefst geld steken in opvanghuizen en therapie, maar we zouden nog veel meer moeten werken aan preventie. Wat mij energie geeft, is de kracht van de meisjes om te boven te komen wat er met hen gebeurd is. Ondanks wat er is gebeurd, kunnen ze weer met een hoopvolle blik naar hun leven kijken. Soms hebben ze meer kracht dan volwassenen in zo’n situatie zouden hebben.”

Helpt u mee om deze collecte tot een succes te maken?

Hartelijk dank!